

Euroopa Andmekaitseinspektori 14. juuni 2012. aasta arvamuse kokkuvõtte ettepanekute kohta võtta vastu Euroopa riskikapitalifondide ja Euroopa sotsialettevõtlusfondide määrused

(Arvamuse terviktekst on inglise, prantsuse ja saksa keeles Euroopa Andmekaitseinspektori veebilehel <http://www.edps.europa.eu>)

(2012/C 335/09)

Sissejuhatus

Konsulteerimine Euroopa Andmekaitseinspektoriga

1. 7. detsembril 2011 võttis komisjon vastu Euroopa riskikapitalifondide määruse (edaspidi „kavandatud riskikapitalifondide määrus“) ettepaneku ⁽¹⁾. Samal päeval võttis komisjon vastu Euroopa sotsialettevõtlusfondide määruse (edaspidi „kavandatud sotsialettevõtlusfondide määrus“) ettepaneku ⁽²⁾. Ettepanekud saadeti 12. detsembril 2011 Euroopa Andmekaitseinspektorile konsulteerimiseks.

2. Euroopa Andmekaitseinspektoril on hea meel, et komisjon temaga konsulteeris, ning ta soovib lisada kavandatud määruste preambulisse viite käesolevale arvamusele.

3. Riskikapitalifondide ja sotsialettevõtlusfondidega seotud õigusraamistiku rakendamine ja kohaldamine võib mõjutada teatud üksikisikute õigusi seoses nende isikuandmete töötlemisega. Kavandatud määrused sisaldavad näiteks andmekaitsealaste õigusaktide kohaldatavuse, piiriülese teabevahetuse, pädevate asutuste uurimisvolituste ja fondivalitsejate andmebaaside kohta, mis võivad avaldada asjaomastele isikutele andmekaitsealast mõju.

4. Mitmes praegu menetletavas ja võimalikus tulevases ettepanekus – näiteks need, mida arutati Euroopa Andmekaitseinspektori arvamustes pangandusala õigusaktide läbivaatamist, reitinguagentuure, finantsinstrumentide turge (finantsinstrumentide turgude direktiiv ja määrus) ning turu kuritarvitamist reguleeriva õigusaktide paketi kohta ⁽³⁾ – on käesolevas arvamuses nimetatud sätetega samaväärseid sätteid. Seetõttu soovib Euroopa Andmekaitseinspektor lugeda käesolevat arvamust koos oma 10. veebruari 2012. aasta arvamustega, milles käsitletakse eespool nimetatud ettepanekuid.

Ettepaneku eesmärgid ja ulatus

5. Kavandatud määruste eesmärk on lahendada mõlemat liiki fondide puhul esinevaid erinevaid probleeme.

6. Ehkki riskikapitalifondid keskenduvad VKEdel omakapitali rahastamisele, on Euroopa riskikapitali valdkond killustatud ja hajutatud. See killustatus ja hajutus põhjustab investorite statistiliselt märkimisväärse vastumeelsuse investeerida riskikapitalifondidesse. Õiguslik killustatus takistab ka spetsialiseerunud riskikapitalifondidel kaasata suures ulatuses kapitali välismaalt. Võimalikud investorid eelistavad praegu riskikapitaliinvesteeringute asemel investeeringuid börsivälisesse ettevõttesse. See ei ole Euroopa üldisele konkurentsivõimele hea. Kavandatud riskikapitalifondide määruse eesmärk on nende probleemidega tegeleda.

7. Euroopa sotsialettevõtlusfondide määruses kavandatud aktsepteeritavad rahastamisvahendid lähevad omakapitali kaudu rahastamisest kaugemale. Sotsialettevõtetel on ligipääs ka teistele rahastamisvõimalustele, ühendades avalikust ja erasektorist pärit vahendeid, võlainstrumente ja väikelaene. Sotsialettevõtlusfondidele kehtestatavate kavandatud eeskirjadega sätestatakse seega laiem valik riskikapitalifondidele kättesaadavaid kvalifitseeruvaid investeerimisvahendeid.

8. Peale selle on sotsialettevõtetesse investeerimisest tulenevad läbipaistvuse küsimused riskikapitali valdkonnas sätestatud üldistest aruandluskohustustest erinevad: sotsialettevõtlusesse tehtavad investeeringud on suunatud sotsiaalse kasu või positiivse sotsiaalse mõju saavutamisele. Kavandatud eeskirjad sisaldavad eraldi osi, milles keskendutakse sotsiaalset mõju käsitlevale teabele, sotsiaalse mõju mõõtmisele ja selle saavutamist toetavatele strateegiatele.

⁽¹⁾ KOM(2011) 860.

⁽²⁾ KOM(2011) 862.

⁽³⁾ Euroopa Andmekaitseinspektori 10. veebruari 2012. aasta arvamused: <http://www.edps.europa.eu>

9. Kavandatud Euroopa riskikapitalifondide määrus ja Euroopa sotsialettevõtlusfondide määrus on mõeldud teineteist täiendada. Mõlemad ettepanekud oleksid vastuvõtmise korral vastastikku sõltumatud iseseisvad õigusaktid.

Euroopa Andmekaitseinspektori põhimärkus

10. Euroopa Andmekaitseinspektor leiab, et andmekaitseküsimuste seisukohast on kavandatud määrused liiga üldised. Mõnel juhul on ebaselge, kas isikuandmete töötlemine toimub vastavalt kavandatud määruste teatavatele sätetele, mis käsitlevad näiteks teabevahetust, pädevate asutuste uurimisvolitusi ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve andmebaaside loomist.

Järeldused

32. Euroopa Andmekaitseinspektor soovitab:

- lisada kavandatud määruste preambulisse viite käesolevale arvamusele;
- lisada kavandatud määrustesse sätteid, milles rõhutatakse olemasolevate andmekaitset käsitlevate õigusaktide täielikku kohaldatavust. Samuti soovitab Euroopa Andmekaitseinspektor selgitada viidet direktiivile 95/46/EÜ täpsustusega, et sätteid kohaldatakse vastavalt direktiivi rakendamist reguleerivatele liikmesriigi eeskirjadele;
- täpsustada, mis liiki isikuandmeid tohib kavandatud määruste alusel töödelda ja edastada. Selleks tuleb määrata kindlaks eesmärgid, mille jaoks tohivad asjaomased pädevad asutused ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve isikuandmeid töödelda ja edastada, ning piiritleda eespool nimetatud töötlemiseks vajalik proportsionaalne andmete säilitamise aeg või vähemalt näha ette täpsed kriteeriumid selle kindlaksmääramiseks;
- piirata pädevate asutuste juurdepääs dokumentidele ja teabele juhtudega, kui tegemist on konkreetsetl kindlaks määratud ja tõsiste kavandatud määruste rikkumistega või kui on põhjendatud kahtlus (mida peavad toetama konkreetset esialgsed tõendid), et selline rikkumine on aset leidnud;
- kehtestada pädevate asutuste suhtes nõue taotleda dokumente ja teavet ametliku otsusega, milles on täpsustatud taotluse õiguslik alus ja eesmärk, millist teavet nõutakse, teabe esitamiseks ettenähtud aeg ning taotluse saaja õigus lasta otsus kohtul läbi vaadata;
- selgitada fondivalitsejate andmebaaside õiguslikku alust, lisades selleks kavandatud määrustesse üksikasjalikumad sätteid. Sellised sätteid peavad olema kooskõlas määruse (EÜ) nr 45/2001 nõuetega. Sätetes, mille alusel luuakse andmebaas, tuleb eelkõige i) määrata kindlaks töötlemise eesmärk ja nõuetele vastavad kasutusviisid; ii) määrata kindlaks, mis asutustel (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel, pädevatel asutustel, komisjonil) on juurdepääs millistele andmebaasis leiduvatele andmetele ja võimalus andmeid muuta; iii) tagada juurdepääsuõigus ja asjakohane teave kõigile andmesubjektidele, kelle isikuandmeid saab säilitada ja vahetada ning iv) määrata kindlaks isikuandmete säilitamise aeg, mis peaks piirduma vaid andmete töötlemiseks vajaliku ajaga;
- kuna kavandatud määrused on piiriülese teabevahetuse, pädevate asutuste uurimisvolituste ja fondivalitsejate kohta peetavate Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve andmebaaside loomise vallas liiga üldised, ei tuleks isikuandmete töötlemise olulisi tahke reguleerida delegeeritud õigusaktide abil, vaid need tuleks lisada kavandatud määruste vastavatesse olulistesse artiklitesse;
- lisada kavandatud määrustesse viide vajadusele konsulteerida Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kui delegeeritud õigusaktid ja rakendusaktid on seotud isikuandmete töötlemisega.

Brüssel, 14. juuni 2012

Euroopa Andmekaitseinspektori asetäitja

Giovanni BUTTARELLI
